

Feljegyzések.

Irta : H. B.

ASZFALTVIRÁG.

A perditákról, akiket az élet meg a férfiségség színes rongyokban dobál a körutakra, tollaskalapos koldusairól a kegyetlen falánk fővárosoknak Maupassant után szabadon egy egész nemzedék elég sokat zengett. A regénybe és novellába foglalt humanisztikus tendenciák, a divatos szociológusok fejtegetései jó részt a rendőri felügyelet alatt álló Vénusz vulgivaga sorsának borzalmait ecsetelték és a mámor ezen szegény napszámosai megis érdemlik ezt a részvétet, nagyon szelidek, nagyon olcsók és alázatosak ők, különösen Magyarországon, ahol az asszonyhus a legolcsóbb az egész kontinensen.

A perditákról megírták, hogy éjszakai órán bortól mámorosan szomorú magyar nótáktól megzokogtatva mikép vágyódnak a városi bűntanyákon a falu után, ahol születtek és ahol tisztán éltek, megírták róluk mindent és mégis szenzációs riport még ma is a perditá halál, amelyet a budapesti rendőrkrónika a múlt hetekben jegyzett fel.

A dohány-utca egyik hirhedt házában a földszinten egy számozott szobában halva találták Zulejkát, az ékszeres lányt, aki förtelmes kiélt formáit arannyal és drágakövekkel stilizálta a szomszéd gyárakból arravetődő munkások számára. Ki volt gombolva a blúza, elgyötört keblei mint az elasztott gyümölcsök csupaszon csüngtek és minden ékszerből, festéktől megraboltan mint a rútság haloftra vált szobra meredt két üveges megtört szemével a hatóság kiküldött közegeire. Felvették a tényállást, leltározták az ingóságait, megállapították, hogy maradt-e hagyatéki adósság, összeraktak mindent és az egyik olcsó, mosusszagú pongyolából kihullott egy pár papírlap. A perditá versei. Ezek a versek rossz rímeikkel és mér-

hetetlen érzelmességükkel az egyetlen megnyugtató, mondhatni derüs mozzanat abban a sáros fertőben, amit a szerelem szegényleányai számára a mai élet enged. Az érzés joga foglaltatik ebben a primitív írásban, amely érvényesül a mocsoknak, a gonoszságnak, a brutálitásnak ellenére is, amely remegő kéjes mádrigalokban fakad ki a kék leány szíve közepéből, ahhoz a létező vagy megálmodott „Egyetlenhez“, akiért érdemes fizetni a napi 10 koronát a szállásért, fizetni az orvost és csillapítani a rendőrt és megalázkodni minden és mindenki előtt, aki mint a befogadott erkölcsi rend expoziturája jelentkezik előttük. Még a mindenki leányainak is van „egyetlenük“.

◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎◎

A MODERN KÖNYVTÁR, MEG GÖMÖRI A KIS FIU.

Irta : Mors eques.

A Kultúra 10-iki számba írt vezércikkem, úgy látszik a Modern könyvtár kitünő szerkesztőjének és a holland-svéd irodalom szakismerőjének nagyon is a veséjébe tiport.

Utólag csak annyit állapítok meg, hogy tisztán álljon Gömöri, ez a gimnázista allűrökkel és egy elemista tudásával felruházott sajnálatraméltó irodalmi „kleine Gernegross“ a közönség előtt — hogy fordításai nem megbízhatóak, amennyiben a svéd, dán, norvég, holland, samojéd, volapük, osztrák és magyar nyelveket egyáltalában nem beszéli; helyesen írni nem tud s az Athenaeum a legnagyobb kétségbeeséssel igyekszik tőle megszabadulni — ami azonban — tekintve az ő szívósságára — nagyon nehezen megy.

Ennyit akartam még utólag megjegyezni. Tisztán és elfogulatlanul az irodalmi igazságot hirdetve, ami a Kultúra kötelessége. Sem személyes, sem egyéb indokokat nem viszek át irodalmi tere.

